

Panorama B.V.D. 1e halfjaar 1960.

Communisme en Rechtsextremisme in Nederland.
=====

De C.P.N. en de E.V.C.-1958. Reeds in de tweede helft van vorig jaar was duidelijk geworden dat de C.P.N. aanstuurde op opheffing van de E.V.C.-1958 en een intrede-politiek in het N.V.V. wilde gaan volgen. Algemeen-secretaris De Groot volgde hiermede de orthodoxe-leninistische politiek van het "werken onder de massa". Op het geheel door de C.P.N. beheerste congres van de E.V.C.-1958 in januari 1960 werd tot omvorming in een "Centrum van propaganda voor eenheid en klassenstrijd" besloten. Dit besluit bedoelde te leiden tot liquidatie van de E.V.C.-1958, al werden op dit congres de bij de E.V.C.-1958 aangesloten bonden voorlopig nog voortgezet. Het N.V.V. nam onmiddellijk het standpunt in dat communisten zouden worden buitengesloten, doch kon uiteraard niet voorkomen dat hier en daar infiltratie-pogingen van communisten aanvankelijk succes hadden.

Ook de bouwvakstaking kon tenslotte de communisten niet uit het vakbondsisolement verlossen. Tenslotte heeft de leiding van de C.P.N. ingezien dat successen uitbleven en heeft zij zich geworpen op de lieden die een "liquidatiestemming ten aanzien van de E.V.C. propageren". De verwarring die reeds op het opheffingscongres was ontstaan, is hierdoor nog verder vergroot.

De oude E.V.C., die overigens een kwijnend bestaan leidt, blijft voor de communisten een steeds weer gepresenteerde onbetaalde rekening, vooral nu de E.V.C.-1958 zo zeer in een slop is beland. Om deze reden werden onze informatiebronnen in de oude E.V.C. tot actie aangespoord, niet alleen om door de onderlinge wedijver de liquidatie van de E.V.C.-1958 te bemoeilijken, maar ook om in het Wereldvakverbond duidelijk te maken dat hier de vakbondabelangen werden opgeofferd aan communistische partij-politiek. Hoewel het Wereldvakverbond in feite een internationale mantelorganisatie van het wereldcommunisme is, houdt men tegenover de "neutrale" landen toch graag de pretentie op een onafhankelijk vakverbond te zijn. Aanwijzingen werden verkregen dat het verzet van de E.V.C. tegen overheersing door de communistische partij bij vakbonden in het Midden-Oosten indruk had gemaakt. Wellicht mede hierdoor en ongetwijfeld door druk in eigen kring zocht het N.V.V. in april jl. opnieuw contact met de oude E.V.C.

Ook de S.W.F bleef in de verslagperiode veel van de aandacht vragen. Deze groepering van dissidente communisten heeft nog weinig innerlijke kracht en samenhang. Toch is de verschijning zozeer een uiting van bepaalde crisis-

verschijnselen in het communisme dat de betekenis niet al te laag mag worden aangeslagen. Pogingen vanuit deze groepering om tot oprichting van een internationaal tijdschrift te geraken, vergden bijzondere aandacht en activiteit.

De C.P.N. internationaal. De C.P.N. maakte een moeilijke periode door als gevolg van de wisselingen in de internationale politiek culminerend in de mislukte topconferentie. Goede berichten werden verkregen over de typische houding van de C.P.N.-leiding ten aanzien van de co-existentie-politiek, waardoor de veelbesproken controversie Moskou-Peking op bijzondere wijze werd belicht.

De uitgeverij en boekhandel Pegasus

Naast de scholing van jonge partijleden in Moskou werden ook leden van de jeugdorganisatie A.N.J.V. in Oost-Duitsland geschoold. Hoewel geleidelijk aan meer wetenschap over deze scholing werd ontvangen, die ook voor onze bondgenoten van waarde bleek te zijn, wordt nog naar verdere uitbreiding van de bronnen gestreefd.

Dit inzicht kan mede dienen ter beantwoording van sommige vragen die in het kader van het Special Committee van de NATO zijn gerezen. De eerste poging die in het vorig jaar werd ondernomen om niet slechts een enkele opsomming van feiten te geven, maar deze van tijd tot tijd te doen volgen door interpretaties, is zodanig gunstig ontvangen dat deze arbeid wordt voortgezet. Dit leidde tot wijziging en uitbreiding van hetgeen door de Nederlandse delegatie moet worden bijgedragen. In de voorjaarszitting van het Special Committee kon ook het eindoordeel worden opgemaakt over de anti-semitische incidenten die omstreeks Kerstmis 1959 zo veel stof deden opwaaien. Daarbij werd geconstateerd dat er geen gronden waren om van georganiseerde acties te spreken.

Reeds geruime tijd bestond de overtuiging dat de zogenoemde Vierde Internationale (trotskisten) steun verleende aan het Algerijnse Bevrijdingsfront. Door het ingrijpen van Justitie kwam een grote hoeveelheid documentatiemateriaal van deze zeer clandestien werkende organisatie ter beschikking. De bestudering van deze documenten zal veel vragen,

die ten aanzien van deze organisatie bij alle Westelijke landen bestonden, kunnen beantwoorden.

Andere onderwerpen. De liberalisatie van het reizigersverkeer maakt het leggen van contacten tussen communisten veel gemakkelijker. Het weigeren van paspoorten is daardoor nog minder effectief geworden, zodat mede op deze grond werd geadviseerd om dit te beperken tot gevallen van persoonlijke misdragingen in het buitenland, derhalve een repressief systeem. De contacten met de Veiligheidsdiensten van België en de Bondsrepubliek werden aangehaald door een periodiek, ongeveer maandelijks bezoek van een der sectiechefs van de afdeling. Op het rechts-extremistische front werd geen vermeldenswaardige activiteit geconstateerd, hetgeen waarschijnlijk een gevolg is van een zekere terughouding, n.a.v. de hiervoren gemelde anti-semitische incidenten.

Contra-spionage.

Een duidelijk voorbeeld van de bijzondere problemen waarop in het vorige overzicht reeds gewezen werd, nl. die welke het gevolg zijn van de uitbreiding van de Russische contacten met het Westen en de toenemende inlichtingenactiviteit, vanuit Oost-Duitsland op Nederland gericht, vormde in deze verslagperiode de zaak SMIRNOV, waarover elders uitvoerig gerapporteerd werd.

De inschrijving van SMIRNOV als student aan het Institute of Social Studies had ongetwijfeld uitbreiding van het Russische intelligence-apparaat in Nederland ten doel. Hoewel er geen bewijzen zijn, dat de Russische Ambassade bij de activiteit van SMIRNOV betrokken is geweest, bestaan hiervoor wel aanwijzingen. De Russische Ambassade en de Russische Handelsdelegatie blijven ook met het oog op dergelijke activiteiten de voortdurende aandacht vragen.

De Russische- en Satelliet-delegaties, die ons land bezochten en het groeiend aantal studenten uit Y.G.-landen, dat als gevolg van uitwisselingsprogramma's gedurende enige tijd aan Nederlandse instellingen van hoger onderwijs komt studeren, of bij Nederlandse bedrijven praktisch ervaring komt opdoen, veroorzaakten veel werk.

De belangstelling voor deze groepen spruit niet in de eerste plaats voort uit de vrees, dat zij kennis zouden krijgen van Nederlandse geheimen, maar vindt zijn oorzaak voornamelijk in het feit, dat deze bezoekers met veel Nederlanders in aanraking komen, wier functie of persoon onze tegenstanders belang kan inboezemen. Hierbij moet rekening worden gehouden met de mogelijkheid, dat de resultaten van deze "talent spotting" zich eerst veel later zullen manifesteren.

De instelling van een Benelux-visum en het vervallen van de controle aan de binnengrenzen van de Benelux op 1 juli 1960 brengt uit veiligheidsoogpunt vele bezwaren mede; in vele gevallen zal het niet meer mogelijk zijn om tijdig vast te stellen, of en wanneer verdachte Y.G.-onderdanen ons land binnenreizen.

Dit geldt ook voor het personeel van de Russische Ambassade in Luxemburg, dat in tegenstelling tot ditzelfde personeel in de beide andere landen, voor hun verplaatsing niet aan een zone-begrenzing onderworpen is en nu vrij door het gehele Benelux-gebied zal kunnen reizen. Voor de Veiligheidsdiensten van de drie landen maakt het nog een onderwerp van overleg uit wat hiertegen nog gedaan zou kunnen worden om dit vrije verkeer althans voor de Y.G.-diplomaten beperkt te kunnen houden.

Compromitteringen bij Nederlandse Vertegenwoordigingen achter het IJzeren Gordijn. Ook in deze verslagperiode moest hieraan vrij veel tijd worden besteed met ondervragingen van daarbij betrokken personeel op verzoek van het Ministerie van Buitenlandse Zaken en in voortdurende samenwerking met de betrokken chefs van dit Ministerie.

Verlening van illegale hulp aan Algerijnse rebellen. In januari bereikten onze Dienst van politiezijde berichten, welke erop wezen, dat men zich in Nederland met deze hulpverlening bezighield.

Beveiliging.

Algemeen. Enkele ambtenaren van de afdeling kregen gelegenheid de fractievoorzitters der grote politieke partijen bij hun bezoek aan de Dienst, een inzicht te geven in hun werk.

De voor de beveiliging van atoomgeheimen verantwoorde-lijke ambtenaren der Verenigde Staten en Euratom, brachten een bezoek aan de Dienst.

Het Nato Security Committee hield twee vergaderingen die door het afdelingshoofd werden bijgewoond.

De afdelingsleiding woonde een vergadering bij van vertegenwoordigers van de voor de beveiliging van Euratom geheimen aangewezen Staatsorganen.

Overleg is gaande met het Commissariaat Militaire Productie t.a.v. de maatregelen nodig om slechts gedeeltelijk Nederlandse bedrijven te kunnen inschakelen bij gerubriceerde opdrachten.

Het ontwerp Voorschrift Beveiliging Overheidsgeheimen werd nader in beschouwing genomen door de afdeling Juridische Zaken van het Departement.

De organieke sterkte van de afdeling werd met 2 verminderd en bedraagt thans 46 personen.

Gebieden van Beveiliging. Verschillende COSMIC/NATO archief inspecties werden gehouden en, in de gevallen waarin noggeen duidelijke verbetering viel te constateren, werden de terzake opgemaakte rapporten aan de Secretaris-Generaal of zijn plaatsvervanger persoonlijk overhandigd.

De beveiligingssituatie bij het Technisch Centrum voor de Luchtverdediging is aanzienlijk verbeterd, doordat de directie deze zaak nu duidelijk behartigt en door de aangestelde beveiligingscontroleur thans toezicht doet uitoefenen op de naleving van de beveiligingsregelen.

Een algemeen onderzoek werd ingesteld naar de wijze waarop de beveiliging van de rapporten van het C.V.I.N. plaats vindt waarbij ook t.a.v. de beveiliging van de stukken van de Ministerraad enig inzicht werd verkregen. Overleg is gaande met de secretaris om tot een betere beveiliging van deze stukken te geraken.

In het kader van het bevorderen van de beveiliging bij de provinciale overheid, werden reeds informatieve bezoeken gebracht aan de beveiligingsambtenaren in de meeste provincies. Daarbij werd o.a. een ernstig gebrek in de beveiliging van verstrekte codemiddelen geconstateerd, ten aanzien waarvan terstond in een verbetering kon worden voorzien.

In het aan Buitenlandse Zaken uitgebrachte COSMIC inspectierapport werd in overweging gegeven voor de verbindingen waarover veel hoog gerubriceerd materiaal gaat, een eigen koeriersdienst in het leven te roepen.

De beveiliging van Nutsbedrijven bleef moeilijk verlopen, hoewel inmiddels zoals hieronder onder Inwendige Veiligheid is vermeld, een opzet is verkregen voor de verdere ontwikkeling van deze beveiliging.

Het Hoogovenbedrijf te Velsen ging over tot het oprichten van een eigen afdeling voor de personeelsbeveiliging.

Beveiligingspraktijk. De methodiek en diepgang van betrouwbaarheidsonderzoeken zijn verschillende malen besproken met de militaire veiligheidsdiensten om zoveel mogelijk tot een gelijkheid van werken en beoordelen te komen.

Het overleg met Buitenlandse Zaken werd voortgezet aan de hand van de lessen te trekken uit de voorgekomen veiligheidsincidenten met het doel de beveiliging aan te passen aan de geconstateerde bedreiging.

Besloten werd over te gaan tot het instellen van heronderzoeken naar de betrouwbaarheid van die personen ten

aanzien van wie het onderzoek destijds niet geheel bevredigend was, voor zover deze personen werkzaam zijn op sleutelpunten in het beveiligingsbestel.

Bij een beveiligde instelling werd een nieuw soort alarminstallatie in gebruik genomen. Met belangstelling worden de ervaringen met deze installatie tegemoet gezien.

Inwendige Veiligheid. Aansluitend op de besprekingen welke de voorzitter van de afdeling Inwendige Veiligheid met de Secretarissen-Generaal van de Departementen van Algemeen Bestuur heeft gevoerd, werd thans in de eerste plaats aandacht besteed aan het verkrijgen van een opzet voor de beveiliging van de Nutsbedrijven. Contact werd opgenomen met de afdeling O.O. en V., om de coördinatie van de beveiliging met de bescherming en de bewaking te verkrijgen.

Het niet verlenen van steun aan die grote electriciteitscentrales die bewakingskernen wilden formeren heeft een storende invloed gehad op de geneigdheid van de directies de verdedigingsvoorbereiding serieus aan te vatten.

Overleg werd gepleegd met Economische Zaken, Landbouw en Sociale Zaken om te komen tot een selectie van instellingen en bedrijven voor welke het, op grond van het rapport Inwendige Veiligheid, nodig geacht moet worden dat beveiligingsmaatregelen worden getroffen.

Visa en Emigratie.

Voorlichting en Instructie over de Beveiliging. Naar aanleiding van een gesprek met de Secretaris-Generaal van Economische Zaken, werd een serie lezingen voor de leidende ambtenaren en het bij de beveiliging betrokken personeel gehouden om het inzicht t.a.v. de noodzaak van beveiliging te verbeteren.

In een 6-tal lezingen, verspreid over de gehele verslagperiode, werd een aantal nieuw met beveiliging te maken krijgende personen en bedrijven, de nodige achtergrondkennis gegeven.

Verschillende lezingen werden gehouden voor staf-functionarissen bij staats- en particuliere mijnen en bij de olieraffinaderijen.

Voor het eigen personeel werd een aantal lezingen gehouden over vredes- en aanverwante bewegingen teneinde hun begrip voor de beveiligingstaak te verbeteren.

Chinezen e.a.

Vertaalwerk. In het tweede kwartaal van 1960 keerden de twee laatste assistenten van hun taalopleiding terug.

Ook zij doorlopen thans, naast hun normale werkzaamheden, de nascholing die nodig is voor hun specifieke functies alhier. Binnen afzienbare tijd zullen deze krachten allen berekend zijn voor "middelbaar" vertaalwerk.

De kennis omtrent wat zich afspeelt en leeft onder de Indonesiërs h.t.l. werd op bevredigend peil gehouden, maar naarmate de hier - veelal tegen de wens van Djakarta - geblevenen als het ware van Indonesië "afgroeien" kwamen hierbij steeds minder voor ons van werkelijk belang zijnde inlichtingen naar voren.

Over een sanering van het toelatingsbeleid t.a.v. Chinezen werd nog steeds geen overeenstemming bereikt met het Departement van Justitie (de problemen o.a. betreffende spijtoptanten blijven een hinderpaal vormen om tot een beslissing te komen t.a.v. de Chinezen).

Vele Chinezen met Indonesische paspoorten vestigden zich in west-Duitsland, maar blijven een intensief contact houden met hun in Nederland gebleven relaties.

Maatregelen zijn getroffen om het inzicht in stromingen en strevingen in de West-Indische kolonie in Nederland, waar een kleine kern van uiterst links-georiënteerden energiek doende is zijn invloed in bestaande West-Indische verenigingen en organisaties uit te breiden, op peil te houden.

Centrale documentatie.

Algemeen. Gedurende dit semester verlieten elf medewerkers de afdeling, terwijl een zevental nieuwelingen hun entree maakte. Een enkele mannelijke kracht, die gepensioneerd werd, werd bereid gevonden nog enkele maanden aan te blijven, zulks in verband met de grote moeilijkheden, die het aanwerven van nieuw personeel oplevert. Mede in verband hiermede werd een beroep gedaan op enkele krachten die vroeger bij de afdeling hebben gewerkt en na hun huwelijk de Dienst verlieten.

Een viertal dames, bestemd voor plaatsing bij een der andere afdelingen, liep stage bij deze afdeling teneinde hun administratieve inzichten te vergroten.

De personeelsbeoordelingen kwamen geheel gereed behoudens, uit de aard der zaak, ten aanzien van hen die eerst zeer kort geleden in dienst traden.

Sanering archief. De hieraan verbonden werkzaamheden werden gestadig voortgezet. Hier en daar is met de systematische uitdunning tijdelijk wel wat lucht en ruimte verkregen

welke echter in het niet vallen bij de dagelijkse aanwas van documenten.

Overige werkzaamheden.

Omvang werkzaamheden. Gedurende verslagperiode werden 23.131 stukken geregistreerd tegen 22.253 in het vorig semester.

Opleiding, Voorlichting en Studie.

Cursussen in groepsverband. Een tweetal cursussen werd uitsluitend voor B.V.D.-personeel gegeven, een inleidingscursus voor nieuw personeel en een cursus "politiek extremisme" voor personeel van de afdeling Beveiliging.

Een basiscursus, een gecombineerde informatie/observatiecursus en een beveiligingscursus werden gehouden voor personeel van de B.V.D. en zijn verbindingen.

Voor personeel van de Koninklijke Marechaussee in het bezit van het B.V.D.-diploma werd een tweedaagse herhalings- en aanvullingscursus gegeven in de jeugdherberg bij Amersfoort.

Ook voor de zogenaamde "onbezoldigde B.V.D.-ambtenaren" werd een dergelijke cursus georganiseerd. Een gedeelte is in het bezit van het B.V.D.-diploma, een ander gedeelte heeft indertijd een speciale cursus gevolgd. Aangezien de voornaamste taak van dit personeel is het instellen van antecedentenonderzoeken ten behoeve van de beveiliging bij de grootste instellingen en bedrijven, is hieraan in deze herhalings- en aanvullingscursus bijzondere aandacht besteed.

Een cursus, in de vorm van een lezingencyclus, werd gegeven aan functionarissen van instellingen en bedrijven die op enigerlei wijze verantwoordelijkheid dragen voor de beveiliging.

Aan personeel van de plaatselijke inlichtingendienst van de gemeente-politie te Den Haag, dat met bijzonder werk belast is, werd een cursus gegeven waarin aan bepaalde aspecten van het communisme bijzondere aandacht besteed werd.

Tenslotte werd een aanvang gemaakt met een cursus voor een aantal functionarissen van de strijdkrachten en enkele bijzondere instellingen, die met betrekking tot het communisme een voorlichtende taak hebben. Tweemaal in de maand wordt een bijeenkomst gehouden, waarin door één der deelnemers een onderwerp wordt ingeleid, gevolgd door een groepsdiscussie.

Individuele instructie. De individuele instructie gaat een steeds grotere plaats innemen. Enerzijds omdat in plaats van groepen steeds meer afzonderlijke personen opgeleid moeten worden, anderzijds omdat in toenemende mate t.a.v. bepaalde functionarissen een opleiding gevraagd wordt, waarin de bestaande cursusprogramma's niet geheel voorzien.

Individuele instructie werd gegeven aan een aantal B.V.D.-ambtenaren, aan enkele functionarissen waarmee de B.V.D. regelmatig in contact staat en aan enkele politieambtenaren van Suriname en de Nederlandse Antillen. Een tweetal onlangs bij de Dienst aangekomen ambtenaren kreeg met het oog op de taken welke voor hen bestemd waren, een opleiding van 5 maanden, bestaande uit het volgen van de basiscursus en de gecombineerde informatie/observatiecursus, aangevuld met bijzondere instructie.

Voorlichting. De verzoeken om voorlichting aan personeel van de strijdkrachten nemen zodanig toe, dat om daaraan te kunnen blijven voldoen de gedachte is uitgegaan naar het opleiden van speciale voorlichters uit de strijdkrachten en van instellingen daarbuiten, aan welk plan reeds - zoals hierboven werd aangegeven - een begin van uitvoering is gegeven.

Behalve diverse lezingen voor bepaalde groepen uit de strijdkrachten - zoals de officieren en onderofficieren van de Legertroepen van het Eerste Legerkorps - werden voordrachten gehouden bij het Defensiestudiecentrum, de Luchtmachtstafschool, de Marinestafschool, de K.M.A., de Luchtmachtinlichtingschool en het Vormingscentrum voor het leger

De voorlichting aan de verbindingen van de B.V.D. bepaalde zich hoofzakelijk tot de Politie en de instellingen en bedrijven waar beveiligd wordt. In dit laatste verband is vermeldenswaard een lezing voor topfunctionarissen van het Ministerie van Economische Zaken, waar ten behoeve van de beveiliging een lezing werd gehouden over Sowjet-spionage. Deze lezing werd voor andere groepen van dit Ministerie drie maal herhaald.

Studie. De aandacht welke - onder invloed van enkele recente gebeurtenissen - de Sowjet-spionage wederom vraagt, leidde tot een intensievere studie van dit gebied, resulterend in een zevental case-studies. In een dergelijke case-study wordt volgens een bepaald patroon een nadere uitwerking gegeven van de belangrijkste aspecten van een spionagegeval. Bovendien werd een overzicht samengesteld van een aantal gevallen van "Sowjet-spionage onder diplomatieke dekmantel".

Op het terrein van het communisme werd de aandacht vooral gericht op de mogelijkheden van voorlichting hieromtrent, met het oog waarop o.a. een overzicht werd samengesteld van instellingen in Nederland, welke zich direct of indirect met die voorlichting bezig houden. Op dit gebied kwam ook een proeve tot stand van een documentatie en een bibliografie en een geschrift gewijd aan de psychologische bestrijding van het communisme in Amerika en Engeland.

Contact Buitenlandse Zusterdiensten.

Een verslag over de vergadering van het NAVO Special Committee in mei 1960 werd afzonderlijk ingediend.

Contact Politie Binnenland.

Het coördineren en onderhouden van de verbindingen met de onderscheiden autoriteiten van Rijks- en Gemeente-politie, alsmede van het Wapen der Koninklijke Marechaussee, vond in het eerste halfjaar 1960 regelmatig voortgang.

De onderlinge verstandhouding bleef zich in gunstige zin ontwikkelen, als gevolg waarvan toeneming van wederzijds vertrouwen en begrip mocht worden geconstateerd. De verhouding met de I.D. Rotterdam kon nog verder worden verbeterd; ook te Arnhem kon op het terrein der operationele activiteit in samenwerking met de B.V.D. vooruitgang worden bereikt.

Met de Staf van de Rijkspolitie kon worden overeengekomen, dat van een in 1960 in werking getreden dienstvoorschrift, waarbij is bepaald dat een districts-inlichtingenrechercheur als hoogste rang slechts die van opperwachtmeester kan bekleden, op ons verzoek zal worden afgeweken. Onze bezwaren tegen dit voorschrift hielden verband met de noodzaak in een aantal gevallen de betrokken politiemans op grond van persoonlijke eigenschappen en relaties, daarbij de belangrijkheid van het ressort in aanmerking genomen, bij bevordering tot adjudant op zijn post te laten.

Tweemaal hadden vergaderingen plaats met de chefs van de Inlichtingendiensten der 11 hoofdcommissariaten en met een aantal commissarissen-korpschefs en districtscommandanten der Rijkspolitie van voor de B.V.D. belangrijke gemeenten en districten. De behandelde onderwerpen waren: Beveiliging en de noodvernietiging van de documentatie van de inlichtingendiensten der lokale politie en de organisatie van de B.V.D. voor de bewerking en documentatie van binnengekomen berichten. Hieraan was tevens een rondgang door het gebouw verbonden.

Op een herhalingscursus voor de districts-inlichtingenrechercheurs der Rijkspolitie in Amersfoort op 11 januari werden toelichting en commentaar gegeven op vragen, die aan praktijkgevallen en de onderlinge samenwerking waren ontleend. Bij gelegenheid van een cursus ten behoeve van beveiligingsinspecteurs op 21 januari werd een verhandeling gegeven over de werkwijze van de inlichtingendiensten der politieverbindingen.

Tenslotte werden voor een aantal Rijkspolitiedistricten en korpsen met Gemeentepolitie voor het gehele personeel ongeveer dertig causerieën gehouden over de organisatie van de B.V.D. en het inlichtingenwerk in de politiepraktijk. Deze causerieën zijn bij korpschefs en districtscommandanten zeer gewaardeerd en ook het personeel, dat overigens als geheel weinig aanraking met het werk van de B.V.D. heeft, gaf blijk van veel belangstelling.

Algemene Zaken. *****

Personeel. De personeelsterkte is in de verslagperiode van 591 gekomen op 592 man.

De werving van lagere vrouwelijke krachten vertoonde kwantitatief een iets gunstiger beeld dan in het 2e halfjaar 1959. 12 Vrouwelijke krachten verlieten de Dienst, waarvan 8 i.v.m. huwelijk. Hiertegenover konden 13 nieuwe krachten worden aangetrokken. Het aantal vacatures voor lagere vrouwelijke krachten varieerde maandelijks van 4 tot 8.

Een ambtenaar is op grond van het bepaalde bij artikel 99 van het A.R.A.R. per 1 juli 1960 eervol ontslag verleend onder toekenning van een uitkering voor de duur van zeventien jaren en tien maanden.

Bij de afdelingen B, C en D bestaat i.v.m. de leeftijdsopbouw van het personeel behoefte aan enkele intelligente jonge middelbaar opgeleide krachten, die in staat zijn t.z.t. de hoogste middelbare rang, nl. die van Veiligheidsambtenaar A te vervullen. In verband hiermede is in verschillende dagbladen een advertentie onder nummer geplaatst waarop 150 brieven zijn ontvangen. In de verslagperiode is met de selectie een aanvang gemaakt, waarbij van de Rijks Psychologische Dienst grote medewerking werd ondervonden. Verwacht wordt, dat in de tweede helft van 1960 als resultaat van deze wervingsactie enkele veelbelovende krachten zullen kunnen worden aangetrokken.

De ingediende jaarlijkse bevorderingsvoorstellen hebben praktisch alle de instemming van het Ministerie kunnen verwerven. Promotie vond plaats in 2 hogere, 22 middelbare en 31 lagere rangen.

Over het systeem van het promotiebeleid is daarbij enig verschil in inzicht aan de dag getreden in die zin dat van de zijde van vertegenwoordigers van het Ministerie meer het accent op de functiewaardering wordt gelegd, terwijl van dienstwege als criterium voor het bevorderingsbeleid de bekwaamheid, geschiktheid en dienstijver van de functionaris, dus meer de waardering van de persoon i.p.v. de functie, naar voren wordt gebracht, zulks overeenkomstig de oorspronkelijke opzet van het B.V.D.-rangstelsel 1954.

Bij de afdeling vond de personeelsbeoordeling volgens de nieuwe methode plaats. Voor de voortgang van dit werk bij een der technische afdelingen werden de daarvoor nodige taakbeschrijvingen gemaakt en de betrokken functionarissen groepsgewijze over deze methode van beoordelen ingelicht.

T.a.v. een ambtenaar, wiens salarisanciënniteit reeds eenmaal met zes maanden werd verminderd wegens onvoldoende dienstijver, moest deze salaristechnische maatregel wederom worden toegepast.

Aan 28 van de 30 vervoersbeambten kon de premie schadevrijrijden voor het eerste halfjaar 1960 worden toegekend.

Overleg. De Commissie van Overleg is in de verslagperiode tweemaal in een officiële vergadering bijeen geweest, terwijl meermalen informeel van gedachten is gewisseld met enkele vertegenwoordigers uit de ambtenaren-delegatie. Onderwerpen van bespreking zijn o.a. geweest de ploegentoeslag voor de beveiligingsbeambten, de premiespaarregeling Rijksambtenaren en de vervroegde pensionering. Omtrent dit laatste onderwerp is tevens advies gevraagd van de bedrijfsarts Dr. Kulsdom, die ter verrijking van een indruk aan enkele acties heeft deelgenomen.

Bij K.B. van 16 mei 1960 no. 32 zijn nadere bepalingen gegeven voor de toepassing van de premiespaarregeling Rijksambtenaren t.a.v. het personeel van de Dienst (Premiespaarregeling Binnenlandse Veiligheidsdienst). De ontworpen uitvoeringsbeschikking is nog in behandeling. Bijna 60% van het personeel neemt deel aan het premiesparen, waarvan ongeveer 2/3-deel geheel of gedeeltelijk door het maandelijks op het salaris doen inhouden van een spaarbedrag.

Begroting. Over de ingediende begroting voor het jaar 1961 bleek nader overleg met de Inspectie der Rijksfinanciën van het Ministerie van Financiën noodzakelijk. Bij dit overleg, dat in samenwerking met het Hoofd van de afdeling F.A.Z. heeft plaats gevonden, bleek wel de wenselijkheid, dat de Dienst wordt ingeschakeld, zodra van de zijde van het Ministerie van Financiën over begrotingsaangelegenheden van de B.V.D. op het Ministerie besprekingen worden gevoerd teneinde misverstanden over de uitleg van voorgestelde maatregelen te voorkomen.
